

K bodu č. 6

**Stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja
na roky 2022 – 2024**

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Súhrnná charakteristika návrhu rozpočtu	3
	Príjmy rozpočtu	6
	Výdavky rozpočtu	7
	Finančné operácie	9
3.	Súlad návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu	10
4.	Zverejnenie návrhu rozpočtu	11
5.	Zhodnotenie rozpočtu a záver	11

1. Úvod

Na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja predkladám stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja (ďalej „stanovisko“) k predloženému Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2024 na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe Návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024 (ďalej „návrh rozpočtu“) predloženého na ÚHK KSK dňa 16.11.2021, a jeho aktualizácie predloženej na ÚHK KSK dňa 26.11.2021, záverečných účtov Košického samosprávneho kraja, prognóz makroekonomických ukazovateľov zverejnených Inštitútom finančnej politiky (MF SR) a návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024.

Obsahuje súhrnnú charakteristiku návrhu rozpočtu, súčasťou ktorej je aj zhodnotenie príjmov, výdavkov a finančných operácií návrhu rozpočtu, posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu, dodržanie povinnosti zverejnenia návrhu rozpočtu a zhodnotenie rozpočtu a záver. Stanovisko je spracované v písomnej, tabuľkovej a grafickej forme, v štruktúre ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie a v štruktúre programov programového rozpočtu. Z dôvodu získania prehľadu o vývoji rozpočtových položiek uvádzam v stanovisku v grafickej forme historický vývoj ukazovateľov rozpočtu od roku 2013 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2021 a jeho očakávanej skutočnosti.

Návrh rozpočtu je spracovaný na trojročné obdobie ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky samosprávneho kraja, tzv. viacročný rozpočet. Rozpočty na roky 2023 a 2024 v jednotlivých finančných ukazovateľoch majú podľa § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) nezáväzný charakter a predstavujú východiskové údaje pre zostavovanie rozpočtu na príslušný rozpočtový rok. Z uvedeného dôvodu je v stanovisku podrobnejšie posudzovaný rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2022.

2. Súhrnná charakteristika návrhu rozpočtu

Príjmy rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2019 sumu 223 076 574 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 242 947 533 eur). V roku 2020 boli príjmy plnené v sume 228 687 485 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 282 414 182 eur), čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2019 predstavoval nárast príjmov o 5 610 911eur (po zohľadnení príjmových finančných operácií medziročné zvýšenie o sumu 39 466 649eur). Ku dňu zostavenia návrhu rozpočtu sú očakávané príjmy za rok 2021 v sume 261 797 045 eur (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 378 973 357eur).

Výdavky rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2019 sumu 200 738 024 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 203 512 457 eur). V roku 2020 predstavovali výdavky sumu 215 114 302 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 218 793 668 eur), čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2019 predstavuje nárast o 14 376 278 eur (po zohľadnení výdavkových finančných operácií nárast o sumu 15 281 211 eur). Očakávaná skutočnosť výdavkov rozpočtu za rok 2021 je ku dňu

zostavenia návrhu rozpočtu v sume 371 805 920 eur (po zarátaní výdavkových finančných operácií v sume 378 973 357 eur).

Vývoj základných rozpočtových vzťahov od roku 2019 podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2019, za rok 2020, schváleného rozpočtu na rok 2021, očakávanej skutočnosti za rok 2021 a návrhu rozpočtu na rok 2022 v eurách je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 1

v eur

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021	Návrh rozpočtu 2022	Rozdiel (rozpočet 2022 - očakávaná skutočnosť 2021)
Príjmy rozpočtu KSK	223 076 574	228 687 485	256 116 556	261 797 045	271 248 487	9 451 442
bežné príjmy	218 710 274	222 871 958	231 602 954	237 216 109	238 022 008	805 899
kapitálové príjmy	4 366 300	5 815 527	24 513 602	24 580 936	33 226 479	8 645 543
Výdavky rozpočtu KSK	200 738 024	215 114 302	290 288 757	371 805 920	323 464 618	-48 341 302
bežné výdavky	186 467 798	190 418 705	227 041 673	235 993 852	238 522 008	2 528 156
kapitálové výdavky	14 270 226	24 695 597	63 247 084	135 812 068	84 942 610	-50 869 458
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	32 242 476	32 453 253	4 561 281	1 222 257	-500 000	-1 722 257
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-9 903 926	-18 880 070	-38 733 482	-111 231 132	-51 716 131	59 515 001
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	22 338 550	13 573 183	-34 172 201	-110 008 875	-52 216 131	57 792 744
Príjmové finančné operácie	19 870 959	53 726 697	39 999 638	117 176 312	75 612 287	
príjmy z predaja majetkových účastí						
zostatok prostr. z predch.rokov	2 053 823	8 830 705	1 226 000	48 573 125	1 296 000	
prevod prostriedkov z peňažných fondov	6 938 005	17 714 746	2 610 737	51 899 309	26 019 755	
iné príjmové fin.operácie	21 073	179 975	0	0		
prijaté bankové úvery	858 058	77 880	16 162 901	16 703 878	48 296 532	
prijaté bankové úvery od zahr.fin.inšt.	10 000 000	0	0	0		
prijaté návratné finančné výpomoci	0	26 923 391	20 000 000	0		
Výdavkové finančné operácie	2 774 433	3 679 366	5 827 437	7 167 437	23 396 156	
úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci	0	400 000	0	1 330 000	0	
splácanie tuz. istiny úveru	910 104	1 398 616	4 016 600	4 016 600	21 585 319	
splácanie zahraničnej fin. inštitúcii	1 810 737	1 810 737	1 810 737	1 810 737	1 810 737	
účasť na majetku	50 000	38 038	0	10 000	0	
ostatné výdavkové fin.operácie	3 592	31 975	100	100	100	
Príjmy rozpočtu vrátane FO	242 947 533	282 414 182	296 116 194	378 973 357	346 860 774	-32 112 583
výdavky rozpočtu vrátane FO	203 512 457	218 793 668	296 116 194	378 973 357	346 860 774	-32 112 583
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	39 435 076	63 620 514	0	0	0	0

Predpokladá sa, že Košický samosprávny kraj v roku 2022 dosiahne celkové príjmy (vrátane príjmových finančných operácií) vo výške 346 860 774 eur a celkové výdavky (vrátane výdavkových finančných operácií) rovnako v sume 346 860 774 eur. Celkový rozpočet je teda vyrovnaný.

Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií od celkového rozpočtu, sa predpokladá na rok 2022 schodok bežného rozpočtu aj schodok kapitálového rozpočtu, t.j. schodok rozpočtu (bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 52 216 131 eur.

Po zahrnutí časového rozlíšenia sa predpokladá na akruálnej báze (metodika ESA 2010) výsledok rozpočtu na rok 2022 schodok v sume 53 313 031 eur.

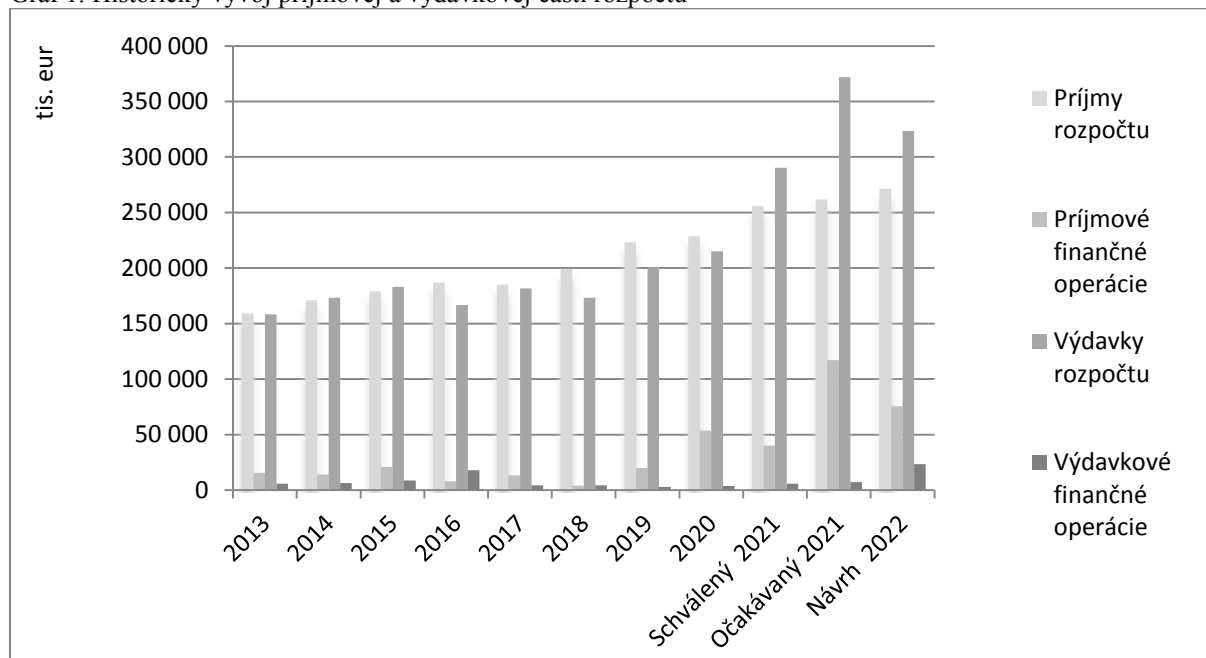
Výpočet výsledku rozpočtového hospodárenia na akruálnej báze (metodika ESA 2010) je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021	Návrh rozpočtu 2022
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	39 435 076	63 620 514	0	0	0
vylúčenie finančných operácií	-17 096 526	-50 047 331	-34 172 201	-110 008 875	-52 216 131
▪ vylúčenie príjmových FO	-19 870 959	-53 726 697	-39 999 638	-117 176 312	-75 612 287
▪ vylúčenie výdavkových FO	2 774 433	3 679 366	5 827 437	7 167 437	23 396 156
zahrnutie časového rozlíšenia a ostatné úpravy	-188 283	-1 906 105	-4 172 494	3 239 938	-1 096 900
▪ zmena stavu pohľadávok	2 842 860	-2 353 846	-2 173 850	48 909	-824 900
▪ zmena stavu záväzkov	3 031 143	-447 741	1 998 644	-3 191 029	272 000
▪ iné zmeny	0	0			
Prebytok (+)/schodok (-) metodika EÚ	22 150 267	11 667 078	-38 344 695	-106 768 937	-53 313 031

Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu od roku 2013 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2021, očakávanej skutočnosti na rok 2021 a návrhu na rok 2022 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 1. Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu

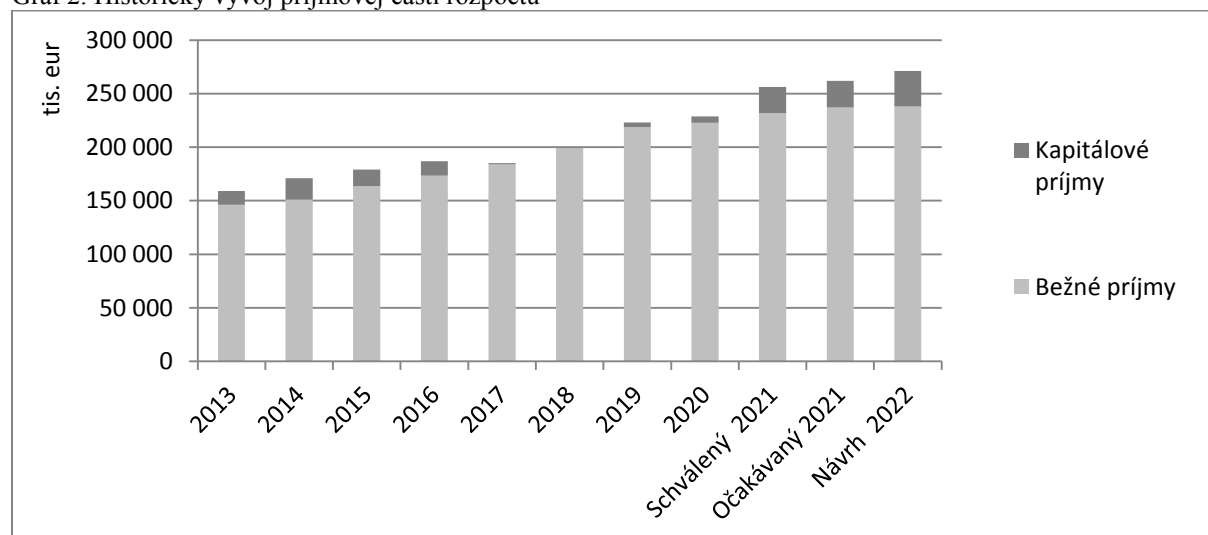
Príjmy rozpočtu

Bežné príjmy sú určené spravidla na financovanie bežných výdavkov. V prípade prebytku bežného rozpočtu je možné tieto výdavky použiť na financovanie schodku kapitálového rozpočtu alebo na úhradu návratných zdrojov financovania. V návrhu rozpočtu sa odhadujú bežné príjmy na rok 2022 v sume 238 022 008 eur, z toho vlastné príjmy v sume 148 703 709 eur a príjmy zo zdroja od iných subjektov (granty a transfery) v sume 89 318 299 eur.

Kapitálové príjmy sú používané na financovanie kapitálových výdavkov. V návrhu rozpočtu sú odhadované na rok 2022 v sume 33 226 479 eur, ktoré sú tvorené celkom len z príjmov zo zdroja od iných subjektov (granty a transfery) v sume 33 226 479 eur.

Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu od roku 2013 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2021, očakávanej skutočnosti na rok 2021 a návrhu na rok 2022 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 2. Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu

Daňové príjmy sú rozpočtované na rok 2022 v sume 135 025 353 eur. Vo vzťahu ku skutočnosti roku 2020 predstavuje návrh zvýšenie o 7,60 % a vo vzťahu ku očakávanej skutočnosti roku 2021 zvýšenie o 7,84 %. Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 sa očakávajú daňové príjmy v roku 2022 pre všetkých osem VÚC v sume 1 034 tis. eur, čo v porovnaní s vykázanou skutočnosťou v roku 2020 predstavuje nárast o 9,45 % a s očakávanou skutočnosťou roka 2021 nárast o 6,14 %.

Nedaňové príjmy sú rozpočtované na rok 2022 v sume 13 678 356 eur (rozpočtované celkom ako bežné nedaňové príjmy), t.j. o sumu 2 218 401 eur menej oproti očakávanej skutočnosti v roku 2021, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje pokles o 13,96 %.

Príjmy z grantov a transferov sú na rok 2022 rozpočtované v sume 122 544 778 eur, čo predstavuje zvýšenie oproti skutočnosti roku 2020 o 34,26 % a zvýšenie oproti očakávanej skutočnosti roku 2021 o 1,54 %. Podľa návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 sa očakávajú príjmy z grantov a transferov roku 2022 pre VÚC v sume 567 103 tis. eur,

čo v porovnaní so skutočnosťou roku 2020 predstavuje pokles o 9,9 %, oproti očakávanej skutočnosti v roku 2021 predstavuje nárast o 4,28 %.

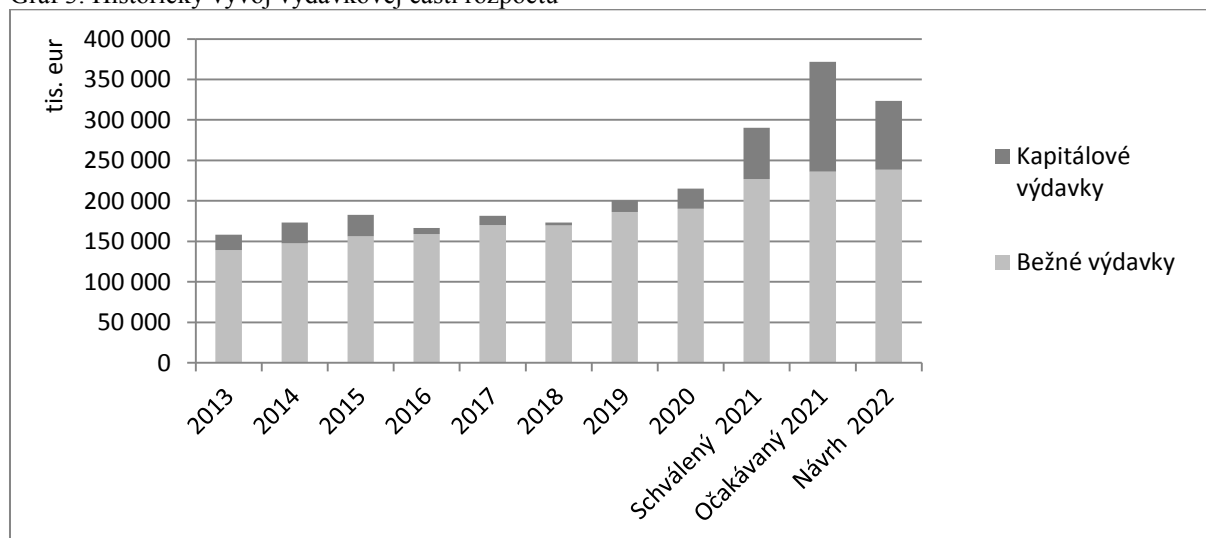
Výdavky rozpočtu

Bežné výdavky predstavujú výdavky týkajúce sa prevádzky, vrátane osobných výdavkov. V roku 2022 sú navrhnuté v sume 238 522 008 eur a sú kryté bežnými príjmami, ako aj príjmovými finančnými operáciami (účelové prostriedky z rozpočtu EÚ poskytnuté v roku 2021 – program Erasmus+). Podiel na celkových výdavkoch predstavuje 73,74 %, čo je o 4,46 p. b. menej oproti rozpočtu v roku 2021 (78,2 %).

Kapitálové výdavky reprezentujú výdavky na zabezpečenie jednoduchej a rozšírenej reprodukcie, t.j. výdavky na investície. V návrhu rozpočtu na rok 2022 sú rozpočtované v sume 84 942 610 eur a sú v podiele 39,12 % kryté z kapitálových príjmov. Ostatný podiel je krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami (použitie prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prijatie návratných zdrojov financovania). Na celkových výdavkoch je podiel kapitálových výdavkov na úrovni 26,26 %.

Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu od roku 2013 zo skutočných údajov záverečných účtov KSK, údajov schváleného rozpočtu na rok 2021, očakávanej skutočnosti za rok 2021 a návrhu na rok 2022 je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 3. Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu

Programový rozpočet rozdeľuje výdavky rozpočtu do jednotlivých programov, podprogramov, prvkov a projektov. Je to transparentný systém, ktorý zdôrazňuje vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov. Programovú štruktúru rozpočtu Košického samosprávneho kraja tvoria programy, podprogramy a projekty.

Oproti roku 2021 je v návrhu na rok 2022 v rámci programového rozpočtu zmena v programe 5. Vzdelávanie (vypustenie podprogramu 5.10 Digitalizácia v školstve) a v programe 6. Šport (vypustenie projektu 6.1.3. Výstavba atletického štadióna pri SŠŠ v Košiciach ako samostatného projektu programu).

Vývoj výdavkov programového rozpočtu v eurách a podiel výdavkov jednotlivých programov na celkových výdavkoch roka 2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 3

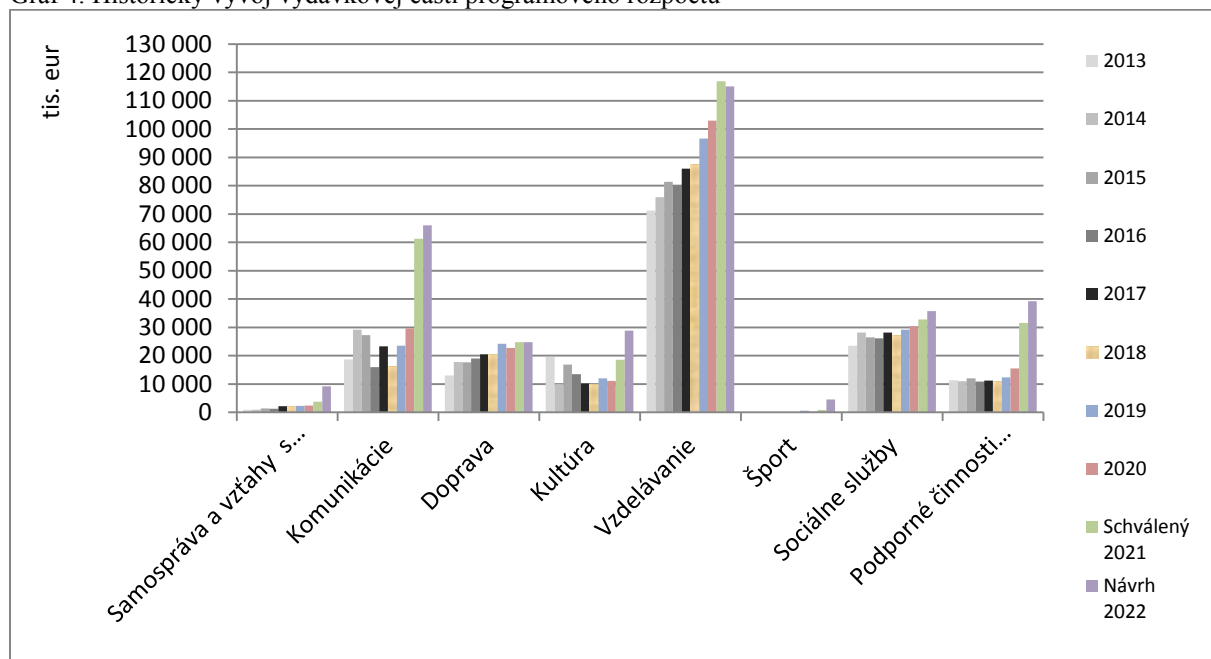
	Program	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021	Návrh rozpočtu 2022	Podiel na celkových výdavkoch v %
1	Samospráva a vzťahy s verejnosťou	2 270 162	2 352 467	3 741 320	4 452 310	9 230 507	2,85
2	Komunikácie	23 564 040	29 687 569	61 213 939	107 151 371	66 048 165	20,42
3	Doprava	24 190 475	22 758 796	24 745 381	26 284 381	24 775 183	7,66
4	Kultúra	12 050 057	11 059 748	18 548 553	21 823 060	28 863 894	8,92
5	Vzdelávanie	96 575 010	102 982 742	116 867 659	127 443 469	115 005 495	35,55
6	Šport	645 243	284 843	820 000	5 696 789	4 553 174	1,41
7	Sociálne služby	29 144 050	30 446 104	32 771 854	41 997 969	35 716 433	11,04
8	Podporné činnosti programov KSK	12 298 987	15 542 033	31 580 051	36 956 571	39 271 767	12,14
	Spolu	200 738 024	215 114 302	290 288 757	371 805 920	323 464 618	100,00

Najvyšší podiel na výdavkoch rozpočtu má program 5. Vzdelávanie v hodnote 35,55 %. Nasleduje program 2. Komunikácie s podielom 20,42 % a 8. Podporné činnosti programov KSK s podielom 12,14 %.

Najvýznamnejšie zmeny podielov na výdavkoch rozpočtu z porovnania návrhu roku 2022 a návrhu rozpočtu 2021 boli identifikované v programoch:

- 5. Vzdelávanie – zníženie o 4,71 p. b. zo 40,26 % podielu na 35,55 % podiel,
- 4. Kultúra – zvýšenie o 2,53 p. b. z 6,39 % podielu na 8,92 % podiel,
- 1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou – zvýšenie o 1,56 p. b. z 1,29 % podielu na 2,85 % podiel.

Graf 4. Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu

Poznámka: Pre porovnateľnosť údajov je nutné brať do úvahy zmenu v metodike vykazovania. Program Samospráva a vzťahy s verejnosťou v rokoch 2010 a 2011 bol rozpočtovaný pod názvom Samospráva

a európske vzťahy. Okrem výdavkov na činnosť zastupiteľstva, cestovný ruch, propagáciu a vzťah s verejnosťou a SORO obsahoval aj výdavky na projekty EÚ fondov, ktoré od roku 2012 sú rozpočtované ako samostatné podprogramy v jednotlivých programoch.

Zdokonaľovanie tvorby programového rozpočtu z pohľadu jeho implementácie do rozpočtového procesu verejnej správy je procesom dlhodobým, a preto odporúčania, najmä pri formulovaní zámerov, cieľov a konkretizovania merateľných ukazovateľov, sú naďalej aktuálne.

Finančné operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú finančné operácie, prostredníctvom ktorých sa v súlade s § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Finančné operácie sú na rok 2022 rozpočtované v príjmovej časti v sume 75 612 287 eur a výdavkovej časti v sume 23 396 156 eur. Vzájomné medziročné porovnanie finančných operácií nemá vypovedaciu schopnosť, pretože ide o nepravidelné príjmové a výdavkové operácie.

Návrh rozpočtu predpokladá príjem úveru na financovanie realizovaných investičných projektov z fondov EÚ a SR SR v sume 38 700 132 eur, príjem úveru na financovanie kapitálových výdavkov v odvetví dopravy v sume 9 596 400 eur, prevod prostriedkov z peňažných fondov v sume 26 019 755 eur a zostatok prostriedkov predchádzajúceho roka na zapojenie do rozpočtu v sume 1 296 000 eur.

Vo výdavkových finančných operáciách je navrhovaná splátka istiny úveru od Európskej investičnej banky v sume 1 810 737 eur a splátka istiny úveru na financovanie projektov z fondov EÚ v sume 21 585 319 eur. V ostatných výdavkových finančných operáciách sú v nevýznamnej čiastke rozpočtované kurzové rozdiely v sume 100 eur.

Stav a vývoj dlhovej služby je prezentovaný v prílohe č. 22 a 23 návrhu rozpočtu KSK na roky 2022 - 2024.

Celková suma dlhu Košického samosprávneho kraja je ku dňu zostavenia tohto stanoviska v sume 68 179 076 eur (26 255 685 eur + 15 000 000 eur + 20 000 000 eur + 6 923 391 eur) a predstavuje 30,59 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2020) zo sumy 222 871 958 eur, teda neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Úverová rezerva do zákonom stanoveného limitu celkového dlhu 60 % je v sume cca 65 544 tis. eur pri základni skutočných bežných príjmov roka 2020 a v sume cca 74 151 tis. eur pri základni očakávaných bežných príjmov roka 2021, teda aj v prípade dočerpania kontrahovaných úverových rámcov do maxima (úveru EIB2 - úverový rámec 30 000 000 eur, ku dňu spracovania stanoviska čerpanie v dvoch tranžiach v celkovej sume 15 000 000 eur, úver od SLSP na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, na spolufinancovanie projektov a na ďalšie výdavky súvisiace so schválenými projektami realizovanými z fondov Európskej únie – úverový rámec 12 000 000 eur, zatiaľ nečerpaný, úver od SLSP na účely financovania vybraných investičných akcií – úverový rámec 5 000 000 eur, zatiaľ nečerpaný), by bol predmetný ukazovateľ zadĺženosti splnený.

3. Súlad návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu

Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je predkladaný návrh rozpočtu na roky 2022 – 2024 zostavený na obdobie troch rozpočtových rokov.

Súčasťou viacročného rozpočtu je rozpočet na rok 2022, ktorý je zostavený na obdobie jedného rozpočtového roka a je zhodný s kalendárnym rokom.

V zmysle čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti je súčasťou návrhu rozpočtu aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok (2021), údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka (2021) a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky (2019 a 2020) v časti bežných príjmov, kapitálových príjmov, finančných operácií a bežných a kapitálových výdavkov v štruktúre podľa funkčnej klasifikácie.

Návrh rozpočtu obsahuje programy vyššieho územného celku, t.j. výdavky rozpočtu sú rozpísané na konkrétne programy v súlade s § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa návrh rozpočtu vnútorne člení na bežný rozpočet, na kapitálový rozpočet a na finančné operácie.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu a pri členení príjmov, výdavkov a finančných operácií bola dodržaná platná rozpočtová klasifikácia ustanovená Ministerstvom financií Slovenskej republiky (opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a podľa § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa predkladá v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2022 podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (len bežný rozpočet a kapitálový rozpočet) je zostavený ako schodkový v sume 52 216 131 eur. Bežný rozpočet roku 2022 je navrhnutý ako schodkový v sume 500 000 eur a obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky. Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový v sume 51 716 131 eur. Obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky.

Schodok bežného rozpočtu je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavený ako schodkový, pričom tento schodok predstavuje suma bežných výdavkov, ktoré sú rozpočtované na použitie účelovo určených prostriedkov z rozpočtu EÚ, nevyčerpaných v minulom roku (program Erasmus+ v programe 5. Vzdelávanie v roku 2021 v sume 500 000 eur).

Schodok kapitálového rozpočtu je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy plne krytý prijatými návratnými zdrojmi financovania (úvery), prostriedkami predchádzajúceho rozpočtového roka, prostriedkami peňažných fondov a prebytkom bežného rozpočtu (po eliminácii vyššie uvedených výdavkov programu Erasmus+ a výdavkov financovaných z príjmových finančných operácií).

Celkový rozpočet obsahujúci bežný rozpočet, kapitálový rozpočet, vrátane finančných operácií, sa navrhuje ako vyrovnaný. Príjmy rozpočtu vrátane príjmových finančných

operácií, ako aj výdavky rozpočtu vrátane výdavkových finančných operácií, sa navrhujú v sume 346 860 774 eur.

Rozpočet Košického samosprávneho kraja na rok 2022, zostavený podľa jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu (ESA 2010), je schodkový v sume 53 313 031 eur.

Miera podrobnosti spracovania návrhu rozpočtu stanovená výberom z ekonomickej klasifikácie na úrovni jednotlivých rozpočtovaných odvetví (funkčná klasifikácia), rozpočtovanie výdavkov na programy, podprogramy, prvky, projekty, zámery, ciele a merateľné ukazovatele sú určené v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK, schválených Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 15/2010 (ďalej „zásady tvorby rozpočtu KSK“).

Pre odvetvia (funkčná klasifikácia) je návrh rozpočtu zostavený v štruktúre a na úrovni výberu ekonomickej klasifikácie určenej v zásadách tvorby rozpočtu KSK.

V rámci programového rozpočtovania v jednotlivých programoch a podprogramoch sú definované ciele a stanovené merateľné ukazovatele (merateľný ukazovateľ výstupu a merateľný ukazovateľ výsledku).

Predložený návrh rozpočtu obsahuje záväzné ukazovatele rozpočtu určené podľa zásad tvorby rozpočtu KSK, a to:

- príjem rozpočtu,
- limit výdavkov rozpočtu,
- limit výdavkov rozpočtu na jednotlivé investičné akcie,
- limit výdavkov rozpočtu na jednotlivé programy.

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2024 je zostavený v súlade s čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení, § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a v súlade so zásadami tvorby rozpočtu KSK.

4. Zverejnenie návrhu rozpočtu

Dňa 26.11.2021 bol návrh rozpočtu v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v platnom znení zverejnený, čím bola dodržaná povinnosť, aby návrh rozpočtu samosprávneho kraja bol verejne prístupný pred jeho schválením najmenej 15 dní.

Návrh rozpočtu bol v súlade s časťou 1 písm. a) ods. 16 zásad tvorby rozpočtu KSK zverejnený vyvesením na úradnej tabuli, ktorá je umiestnená v sídle Úradu KSK, Námestie Maratónu mieru č. 1, Košice a na webovom sídle Košického samosprávneho kraja.

5. Zhodnotenie rozpočtu a záver

Stanovisko hlavného kontrolóra KSK k návrhu rozpočtu na roky 2022 - 2024 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami tvorby rozpočtu KSK a na identifikáciu prípadných rizík plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov.

Príjmovú stránku návrhu rozpočtu v časti daňových príjmov hodnotím z pohľadu východísk zostavenia rozpočtu verejnej správy, teda aj zverejnenej prognózy vývoja

daňových príjmov (prognóza Inštitútu finančnej politiky MF SR zo septembra tohto roku) a jej hodnotenia (zo dňa 23.09.2021 Výborom pre daňové prognózy) ako realistickú, avšak je potrebné poukázať na aktuálne riziká naplnenia tejto prognózy. Rizikom je dopad 3. vlny pandémie na zamestnanosť a s tým súvisiaci vývoj miezd a dane z príjmov FO, ktorá predstavuje podielovú daň samosprávy. Situácia ohľadom pandémie a priebehu 3. vlny v čase prognózy a jej hodnotenia (september 2021) bola a pravdepodobne aj očakávanie bolo výrazne optimistické. Teda všeobecne možno konštatovať, že hlavným rizikom je makroekonomický vývoj a neistota so šírenia choroby Covid-19. Predpoklad plnenia príjmov v časti nedaňových príjmov hodnotím ako realistický, teda nepredpokladám významné riziká v plnení rozpočtovaných príjmov, a tým dopad na rozpočet výdavkov KSK. Odhad príjmov KSK z grantov a transferov na rok 2022 považujem za realistický až optimistický. Percento navýšenia príjmov oproti skutočnosti 2020 je významne vyššie, ako je percento nárastu pre VÚC v rámci rozpočtu verejnej správy, ale ako významný faktor rastu je možné akceptovať aj fakt, že s končiacim sa 3. programovým obdobím je predpoklad, že čerpanie fondov EÚ bude akcelerovať. Keďže transfery v príjmovej časti rozpočtu sa premietajú do výdavkovej časti, a teda neplnenie príjmov je automaticky premietnuté v nečerpaní výdavkov, vyššie uvedené nemá významný vplyv na riziká plynúce z neplnenia tejto časti rozpočtu.

Vo výdavkovej časti návrhu rozpočtu sú bežné výdavky plne kryté bežnými príjmami a sčasti príjmovými finančnými operáciami, t.j. bežný rozpočet je schodok. Schodok bežného rozpočtu, v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, predstavuje suma bežných výdavkov, ktoré sú rozpočtované na použitie účelovo určených prostriedkov z rozpočtu EÚ, nevyčerpaných v minulom roku (program Erasmus+ v programe 5. Vzdelávanie v roku 2021 v sume 500 000 eur). Rozpočtovaná centrálna rezerva v sume 2,5 mil. eur môže vykryť prípadné vyššie uvedené riziká nenaplnenia daňových príjmov, avšak treba dodať, že rezerva zahŕňa aj prípadnú valorizáciu plátov vo verejnej správe, ktorá ešte stále nie je na úrovni sociálnych partnerov uzavretá. Všeobecne možno rozpočtové ciele v bežných výdavkoch hodnotiť ako realistické. Kapitálové výdavky sú kryté kapitálovými príjmami v podiele 39,14 %. Ostatný podiel je krytý prebytkom bežného rozpočtu (po eliminácii vyššie uvedených výdavkov programu Erasmus+ a výdavkov financovaných z príjmových finančných operácií) a príjmovými finančnými operáciami (použitie prostriedkov z predchádzajúcich rokov a prijatie návratných zdrojov financovania).

V okruhu finančných operácií je v návrhu rozpočtu v príjmových finančných operáciách rozpočtovaný príjem úveru na financovanie realizovaných investičných projektov z fondov EÚ a ŠR SR, úveru na financovanie kapitálových výdavkov v odvetví dopravy, prevod prostriedkov z peňažných fondov a zapojenie do rozpočtu zostatku prostriedkov predchádzajúceho roka. Vo výdavkových finančných operáciách sú navrhované najmä splátky istín úverov.

Pozitívne možno hodnotiť zmeny v prezentovaní ukazovateľov výsledku a ukazovateľov výstupu v programovom rozpočte, kde oproti predchádzajúcim rokom sa do vykazovania hodnôt zahrnuli aj údaje o skutočnosti predchádzajúcich dvoch rozpočtových rokov. Predpoklad dosiahnutia hodnôt ukazovateľa nielen do budúcnosti vo viacročnom rozpočte (3 rozpočtové roky), ale aj porovnaním jeho vývoja v minulosti, tak prezentuje ucelenejší pohľad.

Posúdením návrhu rozpočtu, jeho štruktúry, miery podrobnosti spracovania a rozpísania výdavkov na programy konštatujem, že Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2024 je zostavený v súlade s čl. 9 ods. 1 ústavného

zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so zásadami tvorby rozpočtu KSK.

Predkladaný návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024

odporúčam schváliť.

V Košiciach dňa 29.11.2021

Ing. Jozef Hudák
hlavný kontrolór KSK